

Aloite suuronnettomuusvalmiuden parantamiseksi

Olemme tehneet ehdotuksen ensihoidon vastuulääkärille sekä pelastustoimen vastuuhenkilöille, jolla hyvinvointialueemme suuronnettomuusvalmiutta olisi mahdollista parantaa merkittävästi nykyisestä erittäin kustannustehokkaasti. Asia ei ole edennyt toivomallamme tavalla. Asia on ollut esillä myös turvallisuuslautakunnassa. Turvallisuuslautakunnan pyynnöstä teemme asiasta aloitteen lautakunnan käsiteltäväksi.

Nykyinen ensihoidon kuljetuskapasiteetti perustuu täysin ensihoitoyksiköiden varaan. Ambulanssilla voidaan kuljettaa yksi vakavasti loukkaantunut potilas kerrallaan. Ambulanssien saatavuus onnettomuustilanteessa on rajallinen. Keski-Suomessa on yhteensä 23 ambulanssia (24 h -valmiuteen muutettuna), joista suurin keskittymä on Jyvässeudulla, 8 ambulanssia. Suuronnettomuuden sattuessa, varsinkin Jyvässeudun ulkopuolella, usean ambulanssin saaminen onnettomuuspaikalle nopeasti on erittäin haasteellista, etenkin kun huomioidaan päivittäistehtävien aiheuttama kuormitus.

Nopea kuljetus on merkittävin vammautuneen ennustetta parantava tekijä. Hypotermian tiedetään pahentavan vammautuneen hyytymishäiriötä ja sitä kautta lisäävän kuolleisuutta. Nykyiset toimintamallit kuljetus- ja hoitokapasiteetin ylittyessä nojaavat pitkälti siviilijoukkojen ja -tilojen haltuunottoon. Esimerkiksi Turun terrori-iskussa vakavasti vammautunut potilas jouduttiin kuljettamaan päivystykseen taksilla, koska ambulansseja ei ollut riittävästi ja riittävän nopeasti saatavilla.

Ehdotamme miehistönkuljetusajoneuvojen hyödyntämistä suuronnettomuus- ja monipotilastilanteissa. Keski-Suomessa on noin 40 pelastusasemaa, joista valtaosalla on jonkinlainen miehistönkuljetusajoneuvo. Miehistönkuljetusajoneuvoja olisi mahdollista hyödyntää suojana altistuneille, väliaikaisina hoitopaikkoina ja pakkotilanteissa potilaiden siirtoon. Tämän resurssin hyödyntäminen onnettomuustilanteessa vaatii kuitenkin valmistelua ja yhteisesti sovitun toimintamallin.

Joonas Kiili
Anestesiologian ja tehohoidon evl, Ensihoitaja AMK, Hätäkeskuspäivystäjä
Jyväskylä
P. 0440488832
Email: joonas.kiili@hyvaks.fi

Tero Mansikkaviita
Ensihoitaja AMK